

Rozhodnutí ČEPS o Tykačových elektrárnách přiblížilo ČR za hranu deficitu elektřiny

30. ledna 2026

Rozhodnutí státní firmy ČEPS o odstavení převážné části instalované kapacity uhelných elektráren skupiny přiblížilo ČR za hranu brzkého deficitu stabilních dodávek elektřiny v nejnáročnějším zimním období. Zelená a plynová lobby jásají.

Rozhodnutí ČEPS pro odstavení většiny elektrárenských zdrojů skupiny

V úterý 27. ledna, po dvouměsíčním analyzování oznámila státní společnost ČEPS, že elektrárna Počerady, s 1000 MW největší svého druhu v ČR, a Kladno (406 MW) mohou být uzavřeny, aniž by to ohrozilo bezpečnost dodávek. Pokračovat mají dle ČEPS jen dva 205MW z celkem čtyř uhelných bloků elektrárny Chvaletice (820 MW). ČEPS tak ze zákona rozhodl v reakci na oznámení majitele skupiny Pavla Tykače z počátku prosince 2025, že miní nejpozději v březnu 2027 zavřít své uhelné elektrárny kvůli ztrátovosti produkce vinou drahých emisních povolenek.

ČEPS se měl ve svém rozhodování řídit tím, co mu ukládá zákon o jeho činnosti. Za prvé zajišťovat, aby byl dostatek elektřiny k pokrytí spotřeby v Česku, tedy jestli existuje zdrojová přiměřenost české elektrárenské soustavy. ČEPS si

současně u energetických subjektů objednáva služby výkonové rovnováhy, aby byl v každé sekundě v soustavě udržen dostatečný výkon a stabilita frekvence 50 Hz. V neposlední řadě ČEPS zajišťuje, aby soustava byla stabilní a zvládla možné poruchy a obnovu soustavu po případném rozsáhlém výpadku dodávek elektřiny. K tomu všemu tedy ČEPS podle dnešního rozhodnutí nadále potřebuje udržet polovinu výkonu chvaletické elektrárny na Labi mezi Kolínem a Přeloučí, kdežto elektrárna Počerady v celé plejádě dalších uhelných elektráren ČEZ u severočeské uhelné pánve je podle ČEPS zbytná.

ČEPS vyžaduje technologickou úpravu elektrárny Chvaletice

„Pro udržení systémové přiměřenosti je proto nezbytné dočasně zachovat dva bloky této elektrárny do doby realizace navazujících opatření. Jedním z nich je přestavba jednoho z chvaletických bloků na tzv. synchronní kompenzátor, který umožňuje odebírat jalový výkon,“ vysvětlil předseda představenstva ČEPS Martin Durčák. ČEPS tím současně očekává od skupiny, soukromého provozovatele elektrárny Chvaletice, aby do elektrárny významně investovala.

Po rozhodnutí ČEPS dnes současně nezávislý Energetický regulační úřad (ERÚ) zahájil proces k finančnímu zajištění dalšího provozu uhelných bloků elektrárny Chvaletice. Úřad v rámci toho vypočítá předběžné náklady dalšího provozu a bude jednat s provozovatelem elektrárny. Souběžně s tím navíc bude úřad řešit i situaci v Tykačově elektrárně Kladno, jejíž výkon pro výrobu elektřiny dle ČEPS zapotřebí není, ale teplárenský výkon 950 MW pro Kladno ano.

Kontext ideologicky vynucovaného odchodu od uhelných zdrojů

Jak to celé ještě dopadne, je tedy nejasné. Půjde nejen o absurdní dotace ztrátové výroby elektřiny z uhlí v důsledku emisních povolenek (daní), tedy o nové daně na dotování jiných

daní v podobě zelených odpustků, ale také o perspektivu uhlí. Má soukromý majitel technologicky zainvestovat v Chvaleticích na polovinu omezenou výrobu z uhlí, když to nemá žádnou dlouhou budoucnost? Mimochodem rostoucí cena povolenky možná už do roka dožene ztrátovosti i produkci elektřiny z uhlí v elektrárnách skupiny ČEZ, která v médiích není na rozdíl od Pavla Tykače označována za „uhelného barona“, ačkoli vyrábí z uhlí nenáviděného zelenou lobby v ČR i Bruselu více energie než skupina . Málo diskutovaný je problém, že v případě výpadku dodávek uhlí pro odstavené uhelné elektrárny by se dostaly do ztráty i uhelné doly, které by pak nemohly ekonomicky zásobovat uhlím teplárny pro centrální dodávky tepla českým domácnostem.

Zde si musíme připomenout, že před rozhodnutím ČEPS českou veřejnost za maximální podpory mainstreamových médií doslova masírovala zpráva brněnské zelené neziskovky „Fakta o klimatu“ (FoK), že Tykačovy uhelné elektrárny nejsou zapotřebí. Že se prý jejich výkon dá bez problému odečíst od dosavadního celkového výkonu 9,4 GW v uhelných elektrárnách. A už zde vidíme, jak validní jsou „fakta“ prezentované brněnskou neziskovkou. FoK používá jednak zastaralé údaje, jednak manipuluje se stavem soustavy očividně ve prospěch další instalace dotovaných obnovitelných zdrojů. Své zájmy si také tvrdě hlídá plynárenská lobby, která si je velmi dobře vědoma, že odstavené uhelné zdroje musí před dostavbou jádra nahradit nové stabilní zdroje ze zemního plynu.

Fakta o zdrojové přiměřenosti české elektrárenské soustavy v uhlí

Jak vyplývá z faktů poradenské firmy Invicta Bohemica, která je po 25leté působnosti zřejmě nejrespektovanějších znalcem uhelné energetiky a teplárenství v ČR, současná souhrnná instalovaná nominální kapacita elektroenergetických zdrojů ČR včetně skupiny je už jen 7300 MW. Některé informační zdroje totiž stále počítají s elektrárnami, které loni zanikly v celkovém výkonu 1017,1 MW, z toho největší je černouhelná

elektrárna Dětmárovice (600 MW), či TAMEH (229 MW) ve zkrachovalé Liberty Ostrava.

Souhrn současného instalovaného výkonu:

Šest klíčových kondenzačních elektráren (včetně tří ze skupiny)... 4546,0 MW

Velké teplárny kogeneračně vyrábějící elektřinu 2272,2 MW

Závodní energetiky..... 1022,1 MW

Vyčleněné závodní energetiky 220,5 MW

Malé teplárny.....19,1 MW

CELKEM..... 8 079,7 MW

Od součtu je ovšem třeba odečíst zdroj SUAS Vřesová (400 MW), protože zplyňovací jednotka byla před třemi lety demontována a výroba elektřiny se nevyplácí, i když v struktuře zdrojů je stále registrována. Výsledný součet kapacity 7 679,7 MW vyžaduje dále ponížení asi o 500 MW, což jsou minimální zdroje pro služby výkonové rovnováhy ČEPS. Výsledek 7179,7 MW je ovšem jen matematický, nominální, který není odrazem reality a skutečně disponibilních zdrojů.

Ve skutečnosti je v reálném provozu krácena tato kapacita zhruba o 19 % (dolní hranice odhadu) v důsledku plánovaných dlouhodobých a krátkodobých odstávek a oprav a samozřejmě neplánovaných poruch a havárií. V tomto kontextu je si třeba uvědomit, že s výjimkou elektrárny ČEZ Ledvice jsou všechny velké uhelné elektrárny staré kolem 50 let a bez jasné perspektivy provozu bude složité zajistit jejich další náročný servis a údržbu.

Už nyní je stabilita elektrárenské sítě v ČR na hraně deficitu

Takže v současnosti je pro reálný provoz k výrobě elektřiny v ČR k dispozici instalovaný výkon uhelných zdrojů 5 815,5 MW. Pokud by se skutečně zastavila produkce elektráren

Počerady, Kladno a polovina kapacity Chvaletic, skupiny , z této kapacity by vypadly stabilní zdroje **1816 MW**. Výsledná kapacita **3 999,5 MW by byla již v zimě 2027/2028** konfrontována v případě obdobného chladného období jako v lednu 2026 s faktem, že **by pro pokrytí základní zátěže kolem 12 000 MW (12. 1. 2026 zaznamená nový rekord v zatížení soustavy 12 319 MW)** chyběla stabilní kapacita 2000 až 3000 MW, kterou dle rozborů ENTSO-E/ERAA nebude ani odkud importovat.

Graf/mapa: Pokrytí spotřeby elektřiny v ČR dle zdrojů 26. ledna v hodin, kdy vyráběly fakticky všechny disponibilní uhelné zdroje